

REVISTA LITERARA

Bib. Biblioteca Universitară
Cluj
Căminul Șt. Ștefan

„Purtăm grijă de cele
bune nu numai înaintea
Domnului, ci și înaintea
oamenilor.“

II. Cor. 8, 21.

Organul Episcopiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului

Apare sub conducerea unui comitet

Redacția și Administrația :
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

Inaugurarea Cursurilor dela Centrul de Indrumare Preotească din Cluj

— Sosirea Dlui Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor - Serviciul Divin - Solemnitatea inaugurării —

În ziua sf. Apostoli Petru și Pavel Clujul Ortodox a trăit o zi de înnoire sărbătoare. Praznicul a fost prilejuit de închiderea cursurilor dela Institutul Teologic de grad Universitar și solemnitatea inaugurării Centrului de Indrumare Preotească din Cluj. Cum s'a amintit și în numărul trecut al gazetei noastre, preoțimea eparhiei e chemată la aceste cursuri pentru ca odată cu reimpresărea cunoștințelor teologice, să și reaprindă în suflet candela caldă a iubirii de Hristos, Domnul nostru, și să se infuzeze în problemele sociale cerute de spiritualitatea vremilor ce le trăim. Solemnitatea a fost cinstită cu prezența Dlui Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor și a P. S. Sale Episcopului Dr. Nicolae Popovici dela Oradea.

Sosirea Dlui Ministru

Continuându-și drumul dela Arad, unde Domnia Sa a asistat personal la solemnitatea de închidere a primului curs ținut de profesorii Institutului nostru teologic, cu preoții din eparhia Timișoarei și Aradului, venind prin Oradea, în seara zilei de 27 Iunie c. a sosit la Cluj. Profesorii și studenții, Consilierii și personalul Episcopiei, în frunte cu P. S. Sa Episcopul Nicolae și P. C. Dr. L. Munteanu, Rectorul Institutului, l-au făcut o primire entuziastă. La cuvântul cald de bun venit a P. S. Sale, Domnia Sa a răspuns că a venit la Cluj pentru a fi de față și la solemnitatea de închidere a celui dintâi an de școală al Institutului ca și la deschiderea cursurilor Centrului, convins că strădanția ce s'a depus și se va depune numai spre folosul Bisericii și al Republicii noastre poate fi. A doua zi, Dl. Ministru a făcut o vizită Institutului, s'a întreținut cu profesorii, a trecut pe la Institutul Protestant, iar seara, după sosirea în localitate a Dlui Prof. N. Dogaru, Dir. Gen. și a Dlui V. Ursucaș, Inspector General, a avut o constătuire cu P. C. Dr. Munteanu pentru a pune mai bine la punct programul conferințelor ce se vor ține preoțimii.

In ziua praznicului

Încă din ajunul serbării Reședința Vlădicească, Consistorul și Institutul au început să îmbrace haină aleasă de verdeață. Aerul primenit de după ploate și verdele imaculat al frunzelor dădeau întregii clădiri aspectul unei impozante cabane, unde lumea, dornică de destindere, a venit să și reînvioreze forțele fizice și morale

după ani întregi de sârguincioasă trudă. Și dacă mai adăugăm la aceasta și faptul că preoțimea din provincie, sosită între timp la Cluj, forțata de curiozitate dintr'o parte a Reședinței în alta, ușor putem să ne imaginăm atmosfera de zile mari ce domnea acolo. Peste tot interes, curiozitate și seninătate. E semnul cel mai bun că munca care se inaugurează acum începe sub simbolul dragostei și al dorinței de mai bine.

Serviciul Divin

La ora 9'30 a început în Catedrală sf. Liturghie, slujită de P. S. Nicolae al Oradiei, înconjurat de marele sobor alcătuit din: P. P. C. C. Dr. Vasile Sava și Sabîn Truța vicari, I. Rușdea, Dr. Ioan Moldovan, Vasile Bogdan, Aurel Mușet, Cornel Sava, Dr. Istodor Todoran, Toma Bulea, Dr. Flore Mureșan, Ioan Pop și Alexandru Fărcaș.

Diaconii: Leon Bândilă și Paulin Popescu.

Au asistat la sf. Liturghie, Dl. Ministru al Cultelor Prof. Stanciu Stoian, P. S. Nicolae al Clujului, preoții cursiști și mulțime de popor venit și din comunele apropiate.

Predica P. S. Nicolae Popovici

La sfârșitul sf. Liturghii P. S. Nicolae a rostit o vibrantă predică despre însemnătatea praznicului Sf. Apostoli Petru și Pavel, desprinzând deosebit două momente esențiale din viața lor: Mărturisirea de credință a sf. Apostol Petru din preajma Chesariei lui Filip și mărturisirea vieții sf. Apostol Pavel.

Isus Hristos s'a retras în părțile Chesariei lui Filip, unde stă de vorbă cu ucenicii Săi, întrebându-i: „Cine-mi zic oamenii că sunt?“, primind felurite răspunsuri. Mântuitorul însă voia să audă dela apostoli ce cred ei despre El și-i întreabă: „Dar voi cine imi ziceți că sunt?“ (Marcu 8, 29). Petru a răspuns în numele tuturor: „Tu ești Mesta“ (Mc. 8, 29), „Tu ești Hristosul lui Dumnezeu“ (Luca 9, 20).

Ce deosebire între mărturisirea lumii, care spune de Isus că este Ioan Botezătorul, Ilie, sau unul din proroci, — și mărturisirea apostolului.

Una era a judecării după apariția înșelătoare, alta sub influența Duhului Sfânt; — una eroarea, cealaltă adevărul veșnic.

Această mărturisire e temelia întregului apostolat. Nimeni nu e ucenic și apostol al lui Hristos, dacă

nu crede în înălțimea metafizică a Mântuitorului.

Acestei mărturisiri scurte Mântuitorul îi răspunde cu o altă mărturisire: „Tu, Petre, prin mărturisirea ta, te-ai săltat pe un plan atât de înalt, încât de acum nu te vei mai numi Simon, fiul lui Iona, — ci Petru, tare ca piatra. Pe această mărturisire a ta voi zidi Biserica mea și porțile iadului nu o va birui pe ea. Biserica va fi pentru lume; ea este Isus Hristos întins peste veacuri cu tot harul său.

Mântuitorul anunță în Chesareea întemeierea Bisericii Sale, prin propoveduire, jertfă, iertare și har.

Aceasta este mărturisirea lui Petru, mărturisirea în dumnezeirea lui Isus Hristos.

Ce crezi tu, preotule, întreabă P. S. Sa, despre Hristos, despre viața ta și a păstoriiilor tăi? Ce crezi tu în momentele tale de tărie și slăbiciune? Ai fost credincios întotdeauna mărturisirii tale?

Credința în Isus Hristos, Dumnezeu cel adevărat, aduce mântuirea. Filosofia și înțelepciunea lumii acestela nu pot atenua adevărul acestei mărturisiri. Și pentru tine, preotule, Isus Hristos nu poate fi decât Fiul lui Dumnezeu, prin el trăim, fără de El nimic nu putem face.

Mărturisirea lui Petru să fie prilej de învioreare a activității noastre pastorale. Noi să ne întemeiem pe adevărul absolut al dumnezeirii lui Isus Hristos.

O exemplificare a acestela o avem în viața sf. Apostol Pavel. El a înțeles pe calea Damascului răstăcirea vieții sale și s'a întors la Hristos, pe care înainte l-a prigonit și a devenit cel mai desăvârșit apostol al Său. Ce-a făcut el, c'a ajuns atât de slăvit? A înfrânt hotarele străme ale Țării Sfinte, a descătusat religia lui Isus Hristos, dându-i sbor de vultur pe întinsul imperiului roman.

El, bărbatul eroismului, al faptelor pozitive, înfruntă un uriaș program de viață. Din Răsărit până în Spania duce pe Isus, fiindcă în sufletul lui s'a revelat Isus. El simte necesitatea de a-l duce pe Isus tuturor popoarelor, limbilor și straturilor sociale. Cea dintâi faptă mare a sa e universalismul religiei creștine, câștigat împotriva lui Petru, care era prins în mrejele iudaizantilor.

O uriasă sfortare a depus el în propoveduirea sa, prin toate centrelor mai de seamă ale imperiului

roman, începând dela Antiohia și până la Roma.

Pentru sf. Apostol Pavel credința în Isus Hristos n'a fost numai un adevăr teoretic, ci ceva mai mult; este sâmbure de viață, izvor de viață. Adevărurile de credință au o singură valoare: când ele trăiesc în noi și reformează dinlăuntru în afară viața noastră. El putea spune cu drept cuvânt: „Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine“.

Ce frumos este când poți spune că ești un alt Hristos.

Un om al credinței nesdruncinate este adevăratul ucenic. Apostolul Pavel a fost omul credinței nesdruncinate, a muncii necurmăte pentru câștigarea pâinii celei de toate zilele. Pe măsură ce țesea corturi, țesea și istoria Bisericii creștine. Cu fiecare pas nou, cucerește imperiul roman.

Nu poate fi apostolat fără muncă, fără încredere, fără priveghere de dragul celor ce te înconjoară.

Forța lui Pavel a fost iubirea lui Hristos, o iubire, căreia i-a cântat imnul fără de pereche, imnul dragostei creștine (I Cor. 13).

Esența creștinismului e iubire, fără de care nu este nimic.

În numele iubirii el a jertfit sănătate, libertate, muncă, osteneală, chinuri, bătăi și viața sa.

Cum e iubirea din sufletul tău, frate preot sau creștin? Se stinge? Suflă în ea cu suflarea rugăciunii. De Isus Hristos te poți apropia numai prin iubire, care crează istoria, ea este elementul ce încheagă lumea.

Apostolul Pavel a fost și un mare organizator. A organizat întreg imperiul roman, însă succesele sale nu și le atribuia steși ci harului divin.

Orice încercare de a ne bizui numai pe noi înșine duce la eșec.

Pavel a fost și un om al rugăciunii, indemnând și pe alții la rugăciune pentru ei ca și pentru preoți, ca ei să poată fi părinți nerătăciți ai mântuirii oamenilor.

Pavel mai este omul Crucii, cu care se laudă, pe care a iubit-o, a căutat-o.

A fi Apostol al lui Hristos înseamnă a fi omul credinței, omul crucii, al suferinței.

Fie ca prăznuirea Sfinților Apostoli Petru și Pavel să ne fie o reînvioreare spirituală, iar viața lor să trezească sufletele noastre trecându-le în actualitate, la un apostolat viu social.

Deschidea cursurilor

La orele 12.30 se deschide în Sala festivă a Episcopiei festivitatea încheierii primului an școlar al Institutului Teologic și inaugurării primului curs al Centrului de îndrumare preoțească, prin cuvântarea P. S. Episcop Nicolae al Clujului, pe care o redăm în câteva cuvinte, urmând a fi publicată în întregime împreună cu celelalte cuvântări rostite cu acest prilej, în numărul viitor al Renașterii.

„Cu praznicul de astăzi”, spune P. S. Sa, „angrenat în actualitate, sfârșim o lucrare și începem alta. Încheiem primul an școlar al Institutului nostru Teologic de grad universitar și inaugurăm primul curs de îndrumare preoțească pentru slujitorii altarelor noastre din cuprinsul Eparhiei Clujului și Orăzii”. Beneventează pe Dl. Ministru al Cultelor și-l înfățișează omagiile deosebite prețuiri pentru generozitatea cu care a promovat fosta Academie teologică la treapta de Institut universitar.

Constată apoi că deși anul școlar a fost scurt, prin deosebită silință a profesorilor s'au atins rezultate frumoase.

Despre cursul de îndrumare preoțească P. S. Sa spune că este chemat să înprospăteze, să întregască și să adâncească pregătirea științifică și morală a preoștilor noastre pe potrivit vremurilor nouă pe care le trăim.

Devotamentul social nu-l putem dobândi numai prin știința învățată, ci prin rugăciunea caldă și prin meditație.

Adresează un cuvânt cald tinerilor absolvenți cari, părăsind școala noastră, vor intra în viață și preoștilor cari fără să părăsească viața obștească intră pentru șase săptămâni din nou în școală.

P. S. Sa încheie cu urarea ce o face absolvenților ca și fraților preoști ca ori unde se vor găsi să fie sarea pământului și lumina lumii.

Spicuri din cuvântul P. C. Rector

După cuvântul cald al P. S. Nicolae urmează cuvântarea plină de realism a P. C. Păr. Dr. Liviu Munteanu, Rectorul Institutului teologic, în care face o paralelă între învățământul nostru teologic de ieri, care era neunitar, având trei tipuri de școli: Facultăți, Academii și Seminarii; era anchilozat în formele rigide ale trecutului, ne voind să țină pas cu marile prefaceri sociale pe care le-au actualizat cele două mari răboaie ale secolului. Era la discreția regimurilor politice, biserica neavând decât dreptul de a accepta un cler pe care nu și-l pregătise ea.

Nu mai avea nici o răspundere de deficiențele unui cler atât de variat, în parte necorespunzător pregătit pentru a face față cerințelor crescânde ale credincioșilor și multiplelor probleme noi pe care le pune viața în continuă prefacere. Astăzi, după aplicarea practică a Statutului de Reorganizare a bisericii și în special a dispozițiilor privitoare la învățământ, se observă o diferență în bine față de legea veche și progresul realizat.

În primul rând Biserica, prin Sf. Sinod, a fost pusă în situația ei de drept de a conduce Institutele teologice create.

Prestigiul Școlii Teologice a crescut. Ea azi nu mai e un mijloc de a sparge unitatea bisericii, ci de a promova.

Ea de astădată îmbrățișează nu numai problema formării clerului de mâine, ci și e a doua, a înarmării și fortificării clerului activ de azi.

Institutul Teologic dela Cluj a început-o greu, dar după un an de muncă se văd roadele muncii tuturor, începând cu P. S. Episcop Nicolae și sfârșind cu cel din urmă om de serviciu, în unitatea de muncă, programul de lucru bine pus la punct și un frumos număr de studenți.

De încheiere mulțumește distincțiilor oaspeți, Dl. Ministru al Cultelor, Prof. Stanciu Stoian și P. S. Episcop Nicolae Popovici al Orădiei, cari prin prezența Domniilor lor au ținut să mărească bucuria noastră, la cules de pârgă promițătoare.

Cuvântul cursiștilor

În numele preoștilor cursiști vorbesc cu multă sinceritate și pătrundere P. C. Protopop Toma Bulea dela Beclean, spunând între altele: „Nu putem sta nepăsători întrebând, în crucea de drumuri asupra noilor orizonturi ce se plămădesc sub ochii noștri și deci trebuie să ne desprindem chiar cu jertfă din viața de toate zilele spre a afla din școala nouă înofritile necesare.

În această școală vom înțelege și noi conlucrarea rugăciunii cu a muncii.

Ori cu brațele ori cu mîntea, munca încordată în spiritul nou, aceasta e porunca vremii.

În această notă, a zilei începem cursurile preoștilor strămoșești ortodoxe întregite, înțelegând că nimic nu este mai frumos decât a locui frații împreună. Legea stănd pe loc, doar cât ne-am regăsit, n-am fost nici nu suntem decât frați în același ogor, lucrători în via Domnului.

Încercările de desbinare dureroase sunt neputincioase în fața poruncii Domnului „una să fiți” și Răsărit și Apus, căci același soare Dumnezeu-isc le-a creiat.

Și că ne-am regăsit e voia Domnului, căci fără Dumnezeu nu s'a făcut. Noi ne angajăm, Domnule Ministru, să folosim tot efortul și sprijinul pentru ca noua îndrumare să ne fie rodnică, conștenți de rolul nostru în R.P.R.

Cuvântul studențimii

Absolventul Leonida Plămădeală își ia rămas, în numele colegilor, dela profesorii Institutului Teologic, mulțumindu-le pentru strădania depusă pentru pregătirea lor în vederea intrării în viața pastorală și făgăduiește că nu-i vor uita nici pe dănsii nici învățăturile ce le-au împărtășit, căci, după o vorbă înțeleaptă, învățătorul trebuie să trăiască și să se perpetueze prin ucenici și noi vom căuta să ne facem vrednici de încrederea ce s'a pus în noi de a fi luptători ai consolidării unității frățești dintre toți fiii neamului.

Spicuri din cuvântul D. Ministru

Tuturor le răspunde Dl. Ministru al Cultelor, Prof. Stanciu Stoian, exprimându-și bucuria de a putea lua parte la culegerea celui dintâi rod al Institutului Teologic din Cluj, după ce luase parte și își pusese atâtea nădejdi la deschiderea cursurilor, nădejdi care n'au rămas zadarnice.

În al doilea rând Domnia Sa relevă drumul vremii noi, adică reînprospătarea învățăturilor ca și adăugirea de noi învățături din partea preoștilor.

Cursurile de îndrumare au chemarea de a face pe preoști să înțeleagă la justa lor valoare marile

prefaceri prin care a trecut și trece țara noastră în chip așa de rapid.

Țara se găsește pe drumul marilor reforme socialiste.

Constată cu satisfacție că biserica ortodoxă a înțeles conlucrarea cu puterea de Stat.

În continuare Dl. Ministru, plecând dela porunca Sf. Scripturi de a munci pentru a avea dreptul la viață, tălmăcește în limbaj laic acest principiu esențial de dreptate socială.

Fiecare în felul lui - Stat și Biserica - sunt datori să tindă la înmăricirea exploatării dintre oameni.

Mai avem un lucru comun: Patria noastră care trebuie să fie nu

mai a celor ce muncesc. Însfârșit avem o dorință comună, pacea, pe care o predică și Biserica și o propăgandă și Statul. Ea se va realiza prin dorința tuturor.

Lupta socială de astăzi în fond e o luptă pentru pace și voiața dărză a popoarelor democratice va face ca pacea să se infățișeze.

* * *

Cu aceasta festivitatea a luat sfârșit urmând masa comună oferită de P. S. Episcopul Nicolae înalților oaspeți, membrilor Consiliului Eparhial precum și profesorilor Institutului Teologic.

O. B.

DESTĂINUIRI

— Note cu creonul pe marginea câtorva cuvântări —

În cuvântarea de deschidere a adunării naționale bisericești, ținută la Sf. Patriarhie din București, în zilele 6-8 Iunie corent, I. P. S. Părinte Patriarh Iustinian, a accentuat, pe bună dreptate, că unul din evenimentele vrednice de încrustat pe răbojul anului trecut, a fost revenirea românilor gr. cat. din Ardeal în sânul bisericii strămoșești ortodoxe.

Răspunzând la cuvântul de deschidere al I. P. S. Patriarh, Dl. Ministru al Cultelor, Prof. Stanciu Stoian, a prezentat deschis și sincer, în valoarea justă, actul important pentru Biserica și neam al unificării noastre sufletești.

Iar Dl. Prim Ministru Dr. Petru Groza, a cărei înaltă prezență la această adunare a fost nu numai o măgulire, dar și un prilej de bucurie pentru noi, a vorbit din adâncimi de suflet.

Prin revenirea românilor gr. cat. în sânul Bisericii ortodoxe - a spus Dl. Prim Ministru - s'a consolidat nu numai Biserica strămoșească, dar în plus, a progresat și opera de consolidare a Țării, urmărită cu sinceritate de aceia cari conduc destinele poporului, ocrotit de Republica noastră Populară.

Ce așa mai putea adăoga oare eu la cuvântările atât de clare și edificatoare, cari au fost rostite în sala festivă a Sf. Patriarhiei din București? Înțelepciunea proverbului din bătrâni spune: „non bis in idem”.

Totuși, nu pot rămâne în pasivitatea tăcerii. Asta, pentru motivul că vreau să fac o mărturisire, ca unul dintre partașii cari au avut un rol hotărâtor în actul unificării.

Pe dinaintea ochilor mei sufletești se dăpână, ca într'un caleidoscop, viu evenimentele desfășurate în zilele de 1, 3 și 21 Octomvrie 1948. Evenimente cari fără doar și poate, aveau să însemneze în istoria Bisericii și poporului nostru începutul unui nou capitol.

Fără indolală, ceea ce am săvârșit noi la Cluj, în ziua de 1 Octomvrie 1948, a fost un act revoluționar, fiindcă acțiunea a pornit de jos în sus, cum pornesc de altminteri toate acțiunile mari într'un stat cu democrație populară.

Actul „epocal” - cum l-a caracterizat Dl. Ministru al Cultelor - prin care s'au rupt pecetile convenției încheiate la 1700 cu Vaticanul, a fost consfințit la Sf. Patriarhie din București în ziua memorabilă de 3 Octomvrie.

Prin această consfințire, s'a tras dungă peste pagina înscrisă în viața poporului nostru iobag prin viclene uneltiri și samavolnice și prin care, timp de două secole și jumătate, a rămas frânt sufletul poporului nostru blagîn. Iar la data de 21 Octomvrie,

în bătrâna cetate Alba Iulia, unde își dorm somnul de veci cei trei protagoniști ai libertății, Horea, Cloșca și Crișan, s'a prăznuit cu fastul cuvenit unui eveniment de mare bucurie, actul reintegrării noastre sufletești.

Cu sufletul pierdut în lumea reverțiilor, trăiam aievea înfăptuirea unui vis frumos.

Fie-mi îngăduiță aci o mică paranteză:

În calitate mea de colaborator la hebdomederul „Unirea” dela Blaj, am avut ocazia să constat, număr de număr, trista realitate a hărțușilor nefaste pe chestiuni confesionale cu „Telegraful” dela Sibiu. Când ataca Unirea, răspunde Telegraful și vice-versa. Vorba dictonului: „armis arma oponenda”. Această poveste, sau mai corect zis „tristă realitate”, se repeta mereu, la înfinit, ca un „perpetuum mobile”.

Unii se amuzau poate de prostia și răutatea omenească. Pentru mulți însă, cari doreau cu sinceritate pacea și bunînțelegere, polemicele nesfârșite erau prilej de amărăciune.

Până când, Doamne, va mai dăinui ura între frații de aceeași obârșie, aceeași limbă și aceeași strămoșească credință? - întrebam, cu gândul chinuit.

Ura și vrajba nu construiește, ci din potrivă, distruge. Atunci, de ce atâta risipă de energie și - pretinsă - înțelepciune în slujba duhului răutății? Qui prodest?

Și meditănd, cu sufletul indurerat, asupra veșnicelor adevăruri: „Ce bine este când frații se găsesc împreună” și „să vă iubiți unii pe alții, precum și eu v'am iubit pe voi”, ne rugam lui Dumnezeu să aducă cât mai curând clipa împăcării și înfrățirii noastre sufletești.

Iată mărturisirea pe care am vrut să o fac. Iar ca o complectare a celor mărturisite, țin să mai adăog: Prin acțiunea noastră n'am urmărit altceva decât înfăptuirea unui dor și vis, care, timp de două secole și jumătate a frământat gândul și inima tuturor oamenilor de bine, cari doreau cu sinceritate reinchegarea sufletului românesc.

Visul a devenit realitate. Diful care se ridicase între frați, s'a prăbușit. Rana care a săngerat în sufletul românilor din Ardeal, s'a închis. În sfârșit frații răătăcitori pe streine meleaguri s'au reintors acasă. Eram acum iarăși un trup și un suflet. O turmă și un Păstor.

În hotărârea noastră luată la Cluj și consfințită la Sf. Patriarhie din București, am spus-o clar și cate-

goric, că revenim în sânul bisericii strămoșești ortodoxe, fără condiții. Și într'adevăr, ce condiții am fi putut pune, când „legea a stat pe loc” și noi ne reîntorceam acasă?? Iar dacă în ziua de 8 Iunie c. din mila lui Dumnezeu și voința poporului a fost ales ca Episcop la Roman un preot dintre cei reveniți, asta nu înseamnă cătuși de puțin că acest scaun episcopal s'a dat în mod exclusiv pentru cei reveniți, fiindcă sufletul poporului nostru este același, indestructibil și pe veci înfrățit într'Una Sfântă Sobornică și Apostolică Biserică.

Iar dacă totuși, ar fi să rezervăm ceva pentru noi, este doar mângâierea emanată din constatarea că actul săvârșit la data de 1 Octombrie 1948 în capitala Ardealului, a fost prețuit după justa valoare.

Fără îndolală acela care cunosc istoria, își vor aminti că Episcopul ortodox care a pus la cale unirea cu Roma Papală, s'a numit „Teofil”. Or, Episcopul ales în ziua de 8 Iunie are același nume: Teofil.

Ca încheiere, țin să fac o destăinuire: Ne-am despărțit de Patriarhul Romei, fiindcă... — de ce să nu o spunem sincer și fără reticențe — am găsit un alt Patriarh, mai bun și mai sincer și legat de poporul nostru prin aceleași dureri și aceleași bucurii.

Unii de-acum pe veci, vom putea munci cu râvnă neobosită la construirea noului Sion.

Trăind așa, Dumnezeu va dăruia poporului său pace și va ridica Biserica neamului nostru spre culmi de mărire.

Prot. SABIN TRUȚIA

UN PĂSTOR MODEL

Astfel își intitulează Păr. Dr. Sofron Vlad prețiosul studiu asupra vieții pastorale a sf. Apostol Pavel, pe care-l consideră un model de urmat în pastorație și în mijlocul societății de azi.

Studiul tratează detaliat și documentat despre: mediul în care s'a format tânărul Saul, chemarea lui la apostolat, precum și mijloacele de care s'a folosit în misiunea sa.

Pentru cunoașterea acestei bogate activități pastorale, care să ne servească drept călăuză în munca grea ce trebuie să o facem pe terenul pastorației și pentru că prea puțini sunt cei ce au la îndemână această valoroasă carte, îmi voi îngădui să redau în rezumat ultimele trei capitole ale ei, ca văzând principiile, sfaturile, atitudinile și mijloacele pastorale folosite de Apostolul Pavel, să știm cum trebuie să fie și cum trebuie să lucreze în lume un preot după chipul paulin.

De multe ori s'au auzit rostindu-se cuvintele: „Îndărăt la Sfinții Părinți, la Izvoarele nescapate ale ortodoxiei.” Dacă pe terenul cercetărilor teologice trebuie să alergăm la Sfinții Părinți, pe terenul pastoral ar trebui să ne lăsăm călăuziți de cuvintele: „îndărăt la marii păstori de suflete”, care au realizat mai fidel în viața lor proprie, viața Păstorului Suprem, a lui Iisus Hristos.

Din pilda vieții acestor păstori să culegem elan și îndemnuri, pentru viața noastră pastorală. O astfel de viață bogată în învățăminte pentru orice păstor de suflete, este viața sf. Apostol Pavel. El se adresează tuturor preoților ca și odinioară Corintenilor, zicându-le: „Luată-vă după mine, după cum și eu m'am luat după Hristos.” (I Cor. 11, 1).

Din epistolele sf. Apostol Pavel ca și din Faptele Apostolilor se desprind anumite principii generale, de care s'a călăuzit în activitatea sa practică și care au contribuit și ele la asigurarea succesului ce l'a avut ca misionar și păstor.

Prima condiție a reușitei este stăruința în lucrul Evangheliei. Dar stăruința n'ar fi fost de ajuns pentru a dobândi rezultatele dorite. Ea a fost ajutată de sinceritate. Prin ea a risipit banușele și nedumeririle și s'a apropiat chiar și de fricile cele mai închise.

El a îndepărtat dela sine orice egoism, căci egoismul cu diferitele

lui forme înseamnă moartea vieții pastorale. Egoistul pune în primul plan interesele sale proprii, iar nu pe cele ale lui Dumnezeu.

Orî pastorația cere jertfă pentru interesele lui Dumnezeu și ale semenilor.

Pentru acest motiv preotul trebuie să lupte împotriva egoismului; căci nimic nu-i mai dăunător unei vieți pastorale ca tocmai acesta. Cel ce pune în centrul preocupărilor sale persoana sa proprie, nu va putea fi niciodată preot după chipul paulin, căci acesta trebuie să fie o persoană, care să știe să se dăruiească pentru alții, pe când egoistul ar vrea să supună totul: pe Dumnezeu, harul pe care-l are, oficiul ce-l ocupă, pe semenii pe care ar trebui să-i servească, în serviciul său propriu. El trebuie să combată mândria, falsitatea și lăcomia, pe care poporul le detestă la preot. Credincioșii nu pot ferta unui preot mai ales falsitatea și lăcomia.

Apostolul a voit să fie considerat părinte, iar nu stăpân, sau domn. Cuvântul „Părinte” poartă în el o gingășie și o intimitate, pe care nu o are nici un alt cuvânt. Apostolul s'a considerat părinte duhovnicesc al credincioșilor săi, căci pentru aceea el scrie Corintenilor: „Pentru că zece mii de învățători de ați avea în Hristos, totuși nu aveți mai mulți părinți. Căci eu v'am născut pe voi întru Hristos Iisus prin Evanghelie.” (I Cor. 4, 15).

Atitudinea părinților și mai ales a mamei față de copiii săi, este determinată de regulă de sentimentul iubirii gata de jertfă. Iubirea a fost principiul cel mai important, de care s'a lăsat călăuzit și Apostolul în activitatea sa pastorală. El spune deschiș Tesalonicenilor că, atât de mult l'a iubit, încât ar fi fost gata să le dăruiească și sufletul său, nu numai Evanghelia. (I Tesal. 2, 8.)

Prin iubire a deschis inimile și le-a apropiat. El a subjugat inimile fiindcă le-a înțeles.

Nimic nu l'a asigurat înțelegerea oamenilor atât de mult, ca tocmai iubirea. Căldura iubirii pe care a arătat-o Apostolul față de credincioși, a făcut să incolțească în sufletul acestora germenele diferitelor virtuți creștine.

Din această dragoste s'a născut principiul „acomodării”, care consta în a se face „tuturor de toate, ca

în orice chip să măntuiesc pe unii.” (I Cor. 9, 22).

Apostolul a căutat prin această acomodare să se transpună în situația specială în care se aflau din punct de vedere național, religios, social și cultural, cei pe care voia să-i câștige pentru Evanghelie.

El îndeamnă și pe ucenicul său Timotee să urmeze acest principiu și să trateze pe bătrâni ca pe niște părinți, celor tineri să le vorbnască ca unor frați, pe bătrâne să le considere ca pe niște mame, iar pe cele tinere să le trateze ca pe niște surori. (I Timot. 5, 1-2).

Un alt principiu de care s'a călăuzit Apostolul în pastorație și pe care a căutat să-l încetățenească în conștiința ascultătorilor săi, l'a exprimat în următoarele cuvinte: „Toate imi sunt slobode, dar nu toate imi folosesc. Toate imi sunt slobode, dar nu toate întăresc sufletul.” (I Cor. 10, 23 și 6, 12). Poartiv acestui principiu, cu toată libertatea pe care l'a dat-o noua credință, el totuși nu a făcut nimic, ce ar fi putut să smintească pe unii din credincioșii, care aveau o conștiință slabă.

Un alt principiu de care s'a folosit Apostolul, a fost asocierea de colaboratori devotați în propovăduirea Evangheliei și pastorație a credincioșilor. El s'a multiplicat pe sine.

După pilda marelui Apostol, orice preot după chipul paulin, va trebui să își dea silința ca să-și asocieze pentru lucrul său colaboratori devotați. Prin acești colaboratori el se va multiplica și prin mijlocirea lor prezența și influența sa duhovnicească se va face simțită mai viu în căminul credincioșilor, între tineret și între bătrâni, între bărbați și între femei deopotrivă. Prin mijlocirea lor va răspândi ideile cele bune, va pune la cale inițiativele frumoase, va îndrepta anumite neajunsuri și în genere va lucra pentru progresul religios și moral al parohiei.

Un alt principiu pastoral a fost stărnirea emulației între credincioși, laudând pe unii și indemnând pe alții să stăruie în calea Domnului.

Apostolul se considera pe sine ca părinte al comunităților întemeiate de el. Când se întâmplă însă, ca în vreuna din aceste comunități să fie desbinări în partide, cum a fost cazul în Corint, Apostolul nu se alătura nici unei partide, ci se plasa deasupra tuturor, căutând să-i ridice pe toți la un punct de vedere mai înalt, de unde puteau constata, că sunt pe căl greșite. Atunci când se întâmpla ca Apostolul să fie în conflict cu vreun credincios cum a fost cazul cu cel din Corint, care l'a ofensat, în astfel de cazuri în fața ochilor Apostolului n'a plutit idealul învingătorului și dorința de a putea birui și umili pe adversarul său, ci totdeauna idealul părintelui fertător care dorește înainte de toate îndreptarea și câștigarea fiului rătăcit. (II Cor. 2, 5-7).

Apostolul însă n'a făcut din blândețe și bunătate o slăbiciune și atunci când acestea nu duceau la scop, a știut să folosească și asprimea și pedeapsa.

Pe lângă îndemnurile generale pe care le-a adresat tuturor creștinilor fără considerare la starea lor socială, la sex și vârstă, Apostolul a mai dat îndrumări pastorale speciale pentru membrii familiei.

Apostolul începe îndemnurile sale pastorale din epistola către Coloseni, adresându-se mai întâi femeilor, indemnându-le să se supună bărbaților Apostolul se adresează în primul rând femeii, pentru că

viața familiară poartă de regulă peceta imprimată ei de femeie. Prin supunere pe care l-o cere, nu vrea să reducă la sclavie, ci el accentuează, că această supunere să fie ca Domnului, deci liber consimțită și întemeiată pe principii mai înalte. Apostolul îndeamnă pe femeile tinere să fie cuminiți, curate, casnice, supuse bărbaților, ca să nu fie defăimat cuvântul lui Dumnezeu. Femeile bătrâne trebuie să fie învățătoarele acestora în lucrurile cele bune. Ele trebuie să înțeleptească pe cele tinere cum să-și tubească bărbații și copiii. (Tit. 2, 3-5).

Dacă Apostolul a cerut femeilor supunere față de soți, acestora le-a cerut iubire pentru soțiile lor. El exclude din raportul bărbaților față de soție atitudinea de stăpân. Acela trebuie să arate față de soție iubire și considerație.

Apostolul se adresează și copiilor și le zice: „Copii ascultați de părinții voștri în toate căci aceasta este bineplăcut Domnului” (Colos. 3, 20, Efes. 6, 1-3).

Părinților le zice: „Părinți, nu întârtați pe copiii voștri spre mânia, ci creșteți-i în învățătura și certarea Domnului” (Efes. 6, 4, Colos. 3, 21). Cea mai bună educație care se poate da copiilor este creșterea lor în frica de Dumnezeu.

Apostolul dorea ca aceleași raporturi ideale să domnească și între toți membrii marelui familii creștine, care este Biserica și arată datorita ce o au de a se sprîjni unii pe alții, căci „de pătimește un mădular, pătimește toate măduarele împreună cu el” (I Cor. 12, 26). Pe această concepție s'a întemeiat grija specială pe care a purtat-o Apostolul pentru cei săraci. Apostolul dovedește însă un tact deosebit de fin în strângerea mii. El se ferește să întrebuințeze cuvântul „pomana” și'n locul acestui cuvânt folosește expresiuni ca „dar”, „ajutoarea sfinților”, „serviciu sfânt”. Mii trebuie făcută cu inimă iar nu din silă. (II Cor. 9, 7). Mai mult, Apostolul pentru a fi ferit de orice bănuială, că ar folosi pentru sine banii destinați pentru săraci, se îngrijește să fie administrați de oameni aleși de comunitatea și care se bucurau de o mare trecere.

Prin colectele organizate în folosul celor săraci, Apostolul a silit pe creștini să treacă dela credință, la faptă, a strâns legătura între cei ce dădeau și cei ce primeau, a adâncit frățietatea, a stărnit bucuria în sufletul celor ce au dat pentru fapta bună ce au făcut-o iar în sufletul celor ce primeau dragostea ce li se arată. Această ajutorare era în același timp prilej de preamărire a lui Dumnezeu. (II Cor. 9, 12-13).

Apostolul la atitudine nu numai în ce privește îngrijirea celor săraci și desmoștenii, ci și față de problema muncii. Cei vechi disprețuiau munca manuală și disprețul muncii se resfrângea și asupra celor care săvârșeau această muncă. El a învățat pe credincioși cultul muncii, atât prin exemplu cât și prin cuvânt, căci el știa că Dumnezeu trimite binecuvântarea sa asupra pământului prin mijlocirea sa muncii. Ea înobilează și în ea se ascunde progresul și înălțarea. Munca sub toate formele ei dă celui ce săvârșește dreptul la respectul altora.

El condamnă fără cruțare lenea, când scrie Tesalonicenilor: „Cine nu vrea să lucreze, acela nici să nu mănânce.” (II Tes. 3, 10).

Pr. OLIMPIU T. BUCIN
(va urma)

RENAȘTEREA SATELOR

Mănăstirea Nicula

— Vestit loc de pelerinaj religios —

Cine-a cercetat cu luare aminte trecutul istoric al mănăstirii Nicula, s'a putut convinge de însemnătatea acestui Sfânt Locaș de închinare în viața religioasă a poporului nostru.

Aici, dintru început și până astăzi au alergat oameni de pretutindenea, din toate straturile și categoriile sociale, ca să-și îmbunătățească sufletul cu hrană duhovnicească.

Serii întregi de cărturari, de pelerini în frunte cu preoții satelor s'au îndreptat cu evlavie și cântări spre acest renumit loc de pelerinaj religios.

Departate de lume, într'un loc retras, unde împărătește liniștea, domnește sfințenia și stăpânește pacea, credincioșii au găsit aci mereu același loc prielnic pentru rugăciune, meditații, pentru clipe de reculegere și prilej de înălțare sufletească.

La drept vorbind în orice mănăstire plutește această atmosferă și se cultivă aceste nobile simțăminte creștinești. Spre deosebire însă de ele, la Nicula sentimentul de regăsire cu Cerul, cu tine însuși e mai profund.

În vederea acestei înalte trăiri religioase, Biserica a organizat în fiecare an la 15 August adevărate serbări de creștinească simțire și înviorare spirituală.

Oamenii veneau la mănăstire de cu bună vreme. Se spovedeau, se cuminecau, ascultau o slujbă frumoasă și primeau

cu bucurie un sfat înțelept, un îndemn curat și o sănătoasă tâlmăcire a cuvântului lui Dumnezeu.

M'au impresionat adânc aceste adunări de oameni în numele și dragostea lui Iisus Hristos. Ele aveau darul să purifice sufletul omului, să limpezească conștiința lui turburată, să primească viața lui morală și să-i întărească credința sa religioasă.

Ca în toți anii, acest praznic va avea loc la mănăstirea Nicula la aceeași dată când se face pomenirea „Adormirii Maicii Domnului“. În această binecuvântată zi va sluji însuși P. S. Nicolae Colan, Episcopul Clujului, înconjurat de un mare și impunător sobor de preoți. Cu această fericită ocaziune Prea Sfinția Sa va împărtăși tuturor cuvânt de zidire, de îmbărbătare și mângâiere sufletească. Hramul va avea același înalt înțeles și va fi de același netăgăduit și îndatinat folos pentru fiecare credincios.

Maica Domnului, e necentenit alinătoare de dureri, așteaptă pe fiecare cu aceeași negrăită iubire. Mantia ei ocrotitoare îi va adăposti pe toți. Pentru că Prea Curata a fost în toate timpurile și este în toate împrejurările cea mai scumpă mamă izbăvitoare și cea mai caldă mijlocitoare către Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Arhim. VARAHIIL JITARU

EVANGHELIA

Duminica III-a după Rusalii

Dumnezeu întru a sa iubire ne-țărâmură față de om, a trimis pe pământ pe însuși fiul său iubit, pe Domnul nostru Iisus Hristos, ca să arate oamenilor calea spre desăvârșire și moștenirea împărăției cerurilor. »Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea«, ne spune Sf. Evanghelie, »incât pe unul Născut Fiul Său l-a dat, ca tot cel ce va crede n'nrânsul să nu piară, ci să aibă viață de veci«. (Ioan 3, 16.) Iar Domnul Iisus Hristos, a arătat oamenilor în modul cel mai limpede, calea care duce la desăvârșire și prin aceasta la dobândirea fericirii vremelnice și veșnice.

»Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui și toate acestea se vor adăoga vouă« (Matei 6 33.)

Iată fericirea cea adevărată, finta cea mai înaltă a vieții noas-

tre pământești, a căuta mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui și toate celelalte bunuri lumești, avere, ranguri, mări, deșarte lumești, mâncare și băutură trebuie să fie numai mijloace pentru dobândirea împărăției lui Dumnezeu.

Poți să fii cât de puternic, cât de bogat, cât de mărit sau cât de învățat, poți să ai parte de toate plăcerile și bucuriile lunii, toate acestea nu-ți vor folosi, dacă în viață nu ai căutat să dobândești împărăția lui Dumnezeu.

Dar oarecum putem căuta și dobândi în viață, împărăția lui Dumnezeu? Ne-o spune tot Domnul Iisus Hristos, când la întrebarea unui legiuitor, »ce voi face Doamne, ca să moștenesc împărăția cerurilor« Iisus îi răspunde atât, »păzește poruncile.« (Matei, 19, 17.) Iată cheia cu care vom

putea deschide porțile împărăției lui Dumnezeu, dacă în viață noastră ne vom năzuia a face fapte bune și vom plini porunca iubirii de Dumnezeu și de aproapele.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos, în dragostea Sa nemărginită față de noi oamenii a pățit muncii groaznice și a murit pe Crucea de pe Golgota.

Atât de mare fiind dragostea lui Dumnezeu pentru noi, cu cât mai mare trebuie să fie dragostea noastră față de El și față de aproapele. Dragostea către Dumnezeu și către aproapele fiind cele două aripi cu care omul va zbura către cer, către împărăția lui Dumnezeu. Tăiați pasărei o aripă, va zbura ea oare spre înălțimile cerești. Luați omului dragostea față de aproapele și el va pierde și dragostea către Dumnezeu.

Cea mai frumoasă pildă de dragoste ne-a dat-o însuși Mântuitorul, oriunde a călcat, Domnul a lăsat urmele dragostei Sale față de aproapele.

Aici satură cu pâine lumea flămândă, dincolo îl face sănătos pe cel bolnav sau învie pe tânărul cel mort, și-l dă maicii sale. N'a făcut Domnul un pas fără să împlinească și o faptă a îndurării. Pe Maria Magdalena, care se căiește de păcatele sale o iartă, pe fca lui

laur o întoarce la viață, pe cei leproși îi curățește, orbilor le dă vederea și nouă tuturor ne spune; »poruncă nouă vă dau, ca să vă iubiți unul pe altul. După cum eu v'am iubit pe voi, așa și voi unul pe altul să vă iubiți« (Ioan, 13, 34.)

Călăuziti de această poruncă să ne năzuim, în viața noastră a săvârși cât mai mult bine semenilor noștri. Când facem însă o faptă bună, să nu ne lăudăm cu ea, pentru că tot Domnul ne zice: »Tu când faci milostenie, să nu știe stânga ce face dreapta« (Matei, 6, 3.)

Intreaga și adevărata noastră fericire atârână de dragostea noastră față de Dumnezeu și față de aproapele. Cine nu are această dragoste nu va dobândi împărăția lui Dumnezeu, chiar dacă ar face ori câte binefaceri. Așa ne învață Sf. Apostol Pavel, când zice: Și toată averea mea de aș face-o milostenii și trupul mi l-aș da să fie ars, dacă nu am dragoste — nimic nu-mi fo'osește, (I. Cor. 13, 3.)

Iubiți deci pe Dumnezeu și faceți bine tuturor, căci numai astfel ați împlinit îndemnul Mântuitorului: Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui, și toate acestea se va adauge vouă. (Matei, 6, 33.)

Pr. VALERIU CÂNDEA

CÂMARA RUGĂCIANII

Rugăciunea de Marți

Întru această zi a săptămânii, s'a rânduit cu dreaptă înțelepciune amintirea prorocului, înainte mergătorului și Botezătorului Ioan, ca unul ce a vestit ieșirea Domnului în mijlocul poporului. Sf. evanghelist Marcu în cap. 1 v. 2—3 ne spune: »Iată eu trimit pe îngerul meu înaintea feței tale, care va găti calea ta înaintea ta. Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, drepte faceți călăriile lui.« Celui ce este mai mare între toți prorocii din V. Testament și e feșnicul luminii celei pururea fiitoare, inima cucernică i-se roagă cu simțire caldă în chip osebit zicând:

»O Doamne și Dumnezeu meu, astăzi stau osândit înaintea feței Tale celei sfinte și-mi mărturisesc necredința și neputința și neștirea mea și sărăcia mea cea mare; pentru acesta, Izvor dulce și Noianul milei, mă rog să deschizi stavilarele cerului și să verși peste mine bunătățile milostivirii Tale, pentru ca să pot scoate lacrimi, să plâng și să spăl sufletul meu de stricăcinea păcatelor cu o pocăință tare și adevărată, și în aceasta îți aduc mijlocitor pe înainte Mergătorul Ioan să te roage să-mi dai darul acesta, către carele zic: O, învățătorule al pocăinții și făclie luminată a soarelui celui de taină, al lui Hristos Dumnezeu, primește ticăloasa mea rugăciune; O, mărite prorocule, care ești mai mare decât toți prorocii,

precum Fiul lui Dumnezeu te-a numit în Evanghelie, tu cel ce ai deslegat legăturile stârpăciuni părinților tăi, tu carele ai arătat poporului pe Stăpânul Hristos, tu carele l-ai botezat în Iordan și ai văzut cerurile deschizându-se, tu carele ai auzit glasul cel părintesc și ai văzut pe Duhul Sfânt pogorându-se pe Dânsul ca un porumb, tu ascultă cererea, aprinde făclia păcătosului meu suflet și mă luminează cu darul tău, pentru că eu sunt necurat cu gândurile mele cele rele și grozave, de vreme ce am răpus pârteasca mea moștenire și m'am făcut asemenea cu dobitoacele cele nepricepute și fac împreună cu ele, ticălosul, la aceste pământești... Amin. (Acaftist pag. 41—44.)

Părintele CÂMPEANU

Sfaturi folositoare

Muncește cu drag, mult și cuminte, dar fiecare lucru la timpul său.

Rânduiala este mare lucru pentru plugarul chibzuit și harnic, deci țineți casa, curtea, grajdul și toată averea ta în rând și curățenie.

Curtea să-ți fie plină cu animale multe și de soi bun chiar dacă sunt mici, că din mic se face mare.

Grădina să-ți fie plină de pomi roditori, în mijloc o stupărie, iar lângă casă straturi cu legume și flori. Este pagubă pentru gospodarul care cumpără lucruri dela târg ce le-ar putea avea și el în grădina lui.

La Mănăstirea Nicula

O recentă vizită la Mănăstirea Nicula din apropierea Gherlei ne-a dat prilejul să constatăm că'n acest așezământ de creștinească închinare se muncește cu hărnicie pentru cât mai buna rostită a lucrurilor gospodărești și duhovnicești deopotrivă.

Sub înțeleapta îndrumare a P. C. Părinte Arhim. Varahil Jitaru s'au reparat acareturile gospodăriei și tot cuprinsul Mănăstirii e ținut într'o pilduitoare curățenie și rânduială.

Zilnic sosesc închinătorii cu-cernici ca să participe la sfintele slujbe din marea biserică a Mănăstirii — și se întorc apoi acasă mângăiați și întăriți sufletește.

La Sf. Mărie va fi mare pelerinaj, cu îndătinatetele slujbe în sobor și cu Litughie arhierască.

Treburile din luna Iulie

Gospodăria. Grija pentru iarnă trebuie să înceapă; se usucă până și pădurețele. Se strâng ciuperci din pădure, uscându-se la soare, pe ață. Nu e de frosit nimic.

In grădina de zarzavat. rând pe rând se culeg roadele. Se usucă frunzele de mărar și pătrunjel. Se strâng semințe de flori în seculețe de hârtie. Se strâng buruien de leac așa cum te învață în cărțuța din Cunoștințe folositoare.

In livadă. se înlătură fructele ver-mănoase; nu se lasă să putrezească la loculul căci se împrăștie insectele vătămătoare la anul viitor. Nu se irosește nimic, căci chiar merele vermănoase folosesc; fierte se dau cu tărâțe la porci.

De pe câmp se aduc bucatele secerate, stânse la arde sau se treeră la loculul. Unde s'au făcut tovărășii, treerul nu zăbovește. Se recoltează mazărea înainte de a se usca de tot. După ce se bate, sămânța se sulfatează ca să se omoare gărgărița. Se strâng și se topesc inul, cânepa.

In această lună se recoltează grâu, orzul, ovăzul și se începe treeratul lor. Se va da mare atenție la așezatul grămezilor și stogurilor. In afară de prășitul porumbului, cartofilor și sfeclei, se întorc mîriștile de grâu, orz, ovăz, îndată după secerat, cât timp pământul este încă fraged de umezeală. Adevăratul plugar nu lasă neîntoarse mîriștile sale. Chiar legea ne obligă acum la aceasta. Pentru a feri de pagube recolta de grâu, orz sau ovăz adunată în clăi sau stoguri, se va da mare atenție la felul cum sunt clădite. Când pământul e bogat, iar timpul e bun de semănat, plugarul prevăzător seamănă în mîriștea întoarsă, diferite nutrețuri, ca mazărice, mazăre, trifol incarnat (pentru anul viitor) sau plante care se ară de verzi și se bagă sub brazdă, ca îngrășăminte verzi, care îmbogățesc terenurile sărace și pe cele nisipoase, ca lupinul și porumbul.

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

Marele nostru poet Mihail Eminescu, a fost comemorat la București, cu prilejul împlinirii a 60 de ani dela moartea sa. In cuvântarea rostită de academicianul Mihail Sadoveanu, a arătat valoarea de neprețuit a operei lui Mihail Eminescu, din care respică o profundă iubire pentru oamenii ce suferă și revolte împotriva exploatarelor și asupritorilor.

EXTENRE

Consiliul Miniștrilor de Afaceri Externe, dela Paris și-a încheiat, in ziua de 20 Iunie c. lucrările celei de a șasea sesiuni, începute la 23 Mai, dând publicității un comunicat din care reies următoarele: 1. Problema Germaniei va fi discutată in continuare într'o nouă sesiune, ce se va fixa in cursul celei de a patra,

sesiuni a Adunării Generale a Națiunilor ce urmează să fie convocată pentru Septembrie viitor. Inre timp se vor trata la Berlin chestiunile in legătură cu restabilirea unității economice și politice a Germaniei. 2. Miniștrii de Afaceri Externe a căzut de acord asupra frontierelor Austriei, care vor fi cele din 1 Ianuarie 1938, precum și asupra clauzelor economice a tratatului de pace, ce se va semna cu Austria.

O delegație de 152 țărani muncitori, din R.P.R., in frunte cu Ministerul Agriculturii, Vasile Vaida, cercetează colhozurile, souhozurile și stațiunile de mașini din U.R.S.S., pentru a studia organizarea lucrărilor agricole, metodele agrotehnice înalinate, metodele folosite pentru dobândirea recoltelor imbelșugate și felul de trai al țărănimii sovietice.

PARTEA OFICIALĂ

TABLOUL

Conferințelor dela Centrul de Indrumare Preoțească Cluj SERIA I.

- Joi 30 Iunie: Adevărata pietate după Noul Testament, Dr. Munteanu.
- Vineri 1 Iulie: Interpretarea progresistă a istoriei omenirii, Dr. Stănescă Gh.
- Vineri 1 Iulie: Chipuri de clerici in războaie. Mișcări țărănești și revoluuții, Pr. I. Bunea.
- Sâmbătă 2 Iulie: Biserica ort. și sectele relig. (agenții ai imperalismului), Dr. Deheleanu.
- Sâmbătă 2 Iulie: Ce este Statul. Statul de democrație populară, Prof. Dr. Balca.
- Luni 4 Iulie: Conferința Bisericească dela Moscova, P. S. S. Nicolae.
- Luni 4 Iulie: Actul unirii privit prin prismă adevărului istoric, Dr. Filipașcu A.
- Marti 5 Iulie: Chipuri de țărani și cărturari foști gr. cat. cari au luptat pentru unificare in ortodoxie și pentru popor, Dr. Stănescu.
- Marti 5 Iulie: Influențe slave in literatura și arta Bis. Rom. Relațiile bis româno-ruse, Dr. Filipașcu.
- Miercuri 6 Iulie: Rolul preoției in păstrarea monumentelor de artă și istorie bisericească, Pr. Vasile Rusu.
- Miercuri 6 Iulie: Bis. română a fost de început Biserica Ortodoxă, Dr. Filipașcu A.
- Joi 7 Iulie: Factorul psihologic in pastorația religioasă, Dr. Balca Nic.
- Vineri 8 Iulie: Constituția in R.P.R. Drepturile și datorităle poporului muncitor in R.P.R. Dr. Prof. Tudoran.
- Vineri 8 Iulie: Organele principale ale Statului de democrație populară, sfaturile, justiția populară, armata populară, miliția, etc., Dr. Dan Mihai.
- Sâmbătă 9 Iulie: Structura socială economică a R.P.R. Alianța între clasa muncitoare și țărănimia muncitoare, baza regimului de democrație populară, Dr. Dan Mihai.
- Luni 11 Iulie: Păstrarea uni-

tății in ritual și cântarea bisericească la ortodocși, Dr. V. Petrașcu.

17. Luni 11 Iulie: Combaterea interpretărilor false asupra Apocalipsei. Dr. Deheleanu P.

18. Marti 12 Iulie: Principiile catohesului creștine și personalitatea catohetului, Pr. V. Bondrea.

19. Marti 12 Iulie: Traditje și progres in creștinism, Dr. Todoan I.

20. Miercuri 13 Iulie: Metode pedagogice noi in formarea caracterului. Critica și Autocritica, Dr. Balca Nic.

21. Miercuri 13 Iulie: Folclor religios muzical, Pr. Vasile Rusu.

22. Joi 14 Iulie: Noțiuni de administratie bisericească și contabilitate, Dr. Petrașcu V.

23. Joi 14 Iulie: Tehnica recitativului liturgic. Organizarea corului bisericesc. Dr. Petrașcu V.

24. Vineri 15 Iulie: Rolul istoric al U.R.S.S. in zdrobirea fascismului și eliberarea popoarelor de sub jugul fascist. Dr. V. Dehelean.

25. Vineri 15 Iulie: Situația internațională după cel de al doilea război imperialist, Pr. V. Bondrea.

26. Sâmbătă 16 Iulie: Planul de Stat 1949, Datoriile preotului pentru realizarea și depășirea lui, Dr. Balca Nic.

27. Luni 18 Iulie: Probleme curente creștine actuale. Biserica Ort. și mișcarea ecumenică, Prof. Dr. Balca.

28. Luni 18 Iulie: Problema catolică in R.P.R., Dr. Gh. Barna.

29. Marti 19 Iulie: Biserica ort. și sectele relig. in lumina evoluției vieții sociale, Dr. Deheleanu.

30. Marti 19 Iulie: Ierarhia bisericească (temeluri biblice și patristice), Prof. Barna.

31. Joi 21 Iulie: Sensul Preoției la Sfinții Părinți, Dr. Bodea Dum.

32. Vineri 22 Iulie: Democrația Sovietică, Dr. I. Todoran.

33. Vineri 22 Iulie: O. N. U. Lupta Lagărului democratic pentru pace trainică in frunte U.R.S.S., Pr. I. Bunea.

34. Sâmbătă 23 Iulie: Problema națională și rezolvarea ei democratică in R.P.R. Rolul Bis. in lupta contra sovietismului, Dr. Todoran I.

35. Luni 25 Iulie: Probleme sociale și misiunare, I. Cor., Dr. Munteanu.

36. Luni 25 Iulie: Esența doctrinară a celor trei mari confesiuni creștine, Dr. I. Todoran.

37. Marti 26 Iulie: Principiile fundamentale ale omileticii, Dr. Bodea D.

38. Marti 26 Iulie: Funcțiunea catohetică a Liturghiei, Pr. Bondrea V.

39. Miercuri 27 Iulie: Patriarhul Sergheie al Moscovei, un mare teolog al veacului nostru, Pr. Aug. Faur.

40. Miercuri 27 Iulie: Drepturile fundamentale ale omului in creștinism. Exploatarea omului de către om păcat strigător la cer, Dr. I. Zăgreanu.

41. Joi 28 Iunie: Organizarea sinodală a Bis. ort. in paralelă cu cezaro-papismul catolic, Pr. Aug. Faur.

42. Vineri 29 Iulie: Congresul dela Wroclaw, Dr. Munteanu.

43. Vineri 29 Iulie: Rolul social și misiunare al bisericii ort. române in R.P.R., Pr. I. Pop.

44. Sâmbătă 30 Iulie: Prelucrarea rezoluțiilor R.P.R. cari au legătură cu activitatea preotului, Dr. Mihai Dan.

45. Luni 1 August: Religie, spiritism, teosofie, ocultism și superstiții, Dr. Deheleanu.

46. Marti 2 August: Sfintele Taine, temeluri biblice-patristice, Dr. Sofian.

47. Marti 2 August: Problema muncii in restinșim, Dr. Zăgreanu Ion.

48. Miercuri 3 August: Creștinism și democrație, Pr. Ienciu Vic.

49. Miercuri 3 Iunie: Aspectul moral și superioritatea orânduiri socialiste, Dr. I. Zăgreanu.

50. Joi 4 August: Agricultura socialistă, Dr. M. Dan.

51. Vineri 5 August: Căile de dezvoltare ale agriculturii in R.P.R. Rolul G.A.S.-ului și S.M.T.-ului in cadrul planului de Stat 1949., Dr. Mihai Dan.

52. Vineri 5 August: Legea pentru regimul general al cultelor in R.P.R., Pr. Ienciu V.

53. Sâmbătă 6 August: Procesul de dispariție a contrastului dintre sat și oraș in regimul de democrație populară, Dr. Dan Mihai.

54. Sâmbătă 6 August: Statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe române, Pr. Ienciu V.

Cluj, la 15 Iunie 1949.

Pentru conformitate
Pr. C. Hașcău

Nr. 4031/1949

Circulară

Onor Minister al Cultelor, Direcțiunea Contabilității cu adresa No. 15316/1949/VI, ne comunică următoarele:

In categoria salariaților bolnavi cărora urmează să le plătiți 50% din salariu până la definitivarea formelor de pensionare intră acei salariați care au avut formele de pensionare făcute, a fi însă definitive din cauza apariției între timp a legii asigurărilor sociale.

De asemenea tot in acea categorie sunt și acei care s'au îmbolnăvit înainte sau după 1 Ianuarie 1949 și nu au îndeplinit formele preliminare pensionării — intrucât nu a apărut regulamentul, neputând totuși presta serviciul din cauza bolii.

Pentru că totuși s'au putut strecura erori la data îmbolnăvirii celor in cauză și pentru a nu fi puși in situația ca aceștia să fie respinși de Direcțiunea Pensiiilor când va apare

regulamentul, este necesar ca pentru fiecare caz în parte, medicul acelei instituții să avizeze dacă este sau nu caz de pensionare.

Avizul medical va fi trimis Comisiei de Asigurări de pe lângă secțiunea sindicală respectiv pentru a-și da avizul.

În ceea ce privește cei ce au dreptul la pensie pentru limită de vârstă, dacă pot presta serviciul încă și doresc a rămâne mai departe în munca lor, pot fi menținuți până la apariția regulamentului de pensionare, când li se vor face formele respective.

Menționăm, că nu se plătește nimic salariilor din categoriile arătate, care au venituri lunare cu caracter permanent peste lei 2.000. La statele de salarii se vor anexa declarații.

Subliniem că nu se plătește 50% din salariu, urmașilor salariaților decedați, întrucât stabilirea existenței drepturilor de urmași implică calificări juridice, ce nu pot fi puse de noi în sarcina instituțiilor.

Sumele plătite salariaților care au dreptul la pensie cum am arătat mai sus, se prevalează din fondul de salarii și constituiesc avansuri asupra drepturilor ce le au cei în cauză în calitate de pensionari; ele urmează a fi recuperate de fiecare instituție dela Direcția Pensilor, atunci când pensionarii vor avea situația clarificată.

Se menționează că dispozițiile de mai sus se aplică și la întreprinderi cooperativă, organizații economice și sociale.

Vă rugăm a lua măsuri ca aceste dispoziții să fie comunicate instituțiilor de învățământ în subordine, precum și protopopiatelor.

Se va lua la cunoștință și cei interesați se vor conforma.

p. Episcop Secretar eparhial
Prot. S. Truția Pr. C. Hașcău

Nr. 4090/1949.

Circulară

Onor. Minister al Cultelor ne transpune spre aducere la cunoștință și conformare de către organele noastre subalterne ordinul circular No. 15.930/1949 și anume:

„În conformitate cu decretul No. 37/1949, publicat în Mon. Of. No. 30 din 8 Februarie 1949, avem onoarea a Vă face cunoscut că Ministerul Cultelor este autoritatea prin care Statul își exercită dreptul de a supraveghea și controla patrimoniul artistic religios, de a supraveghea conservarea bunurilor religioase mobile și imobile, monumente și obiecte vechi și noi, reprezentând o valoare artistică.

Ca atare, Vă rugăm să binevoști a da dispoziții organelor în subordine ca orice corespondență referitoare la cele arătate mai jos, să fie trimisă prin Episcopie Ministerului Cultelor și anume:

1. Corespondență privind: proiecte, planuri, devize, caiete de sarcini pentru construcții de biserici, case de rugăciuni, temple, sinagogi, geamii, etc.

2. Corespondență privind proiecte, schițe, devize, caiete de sarcini, planuri, iconografice, contracte, licitații, concursuri pentru pictarea din nou, repararea, întregirea și restaurarea picturilor vechi.

3. Corespondență privind măsurile ce urmează a fi luate pentru conservarea edificilor (proiecte, planuri, devize, caiete de sarcini).

4. Proiecte și propuneri pentru repararea și restaurarea edificilor

religioase și dependințelor lor, conservarea, restaurarea și repararea: a icoanelor, a obiectelor de cult, a mobilierului, a cărților, a țeșăturilor de orice fel, care prezintă o valoare artistică.

Eparhiile și unitățile religioase ale tuturor cultelor, cum și organele în subordine, sunt datoare să pună la dispoziția Ministerului Cultelor, toate datele necesare, pentru verificarea și controlul celor de mai sus.

NICOLAE C. Hașcău
Episcop secretar

Nr. 3.993/1949.

Circulară

Prea Cucernicii Protopopi sunt invitați să trimită tot ce mai au în legătură cu circulara noastră No. 2.540/1949, (Declarațiile pentru rețineri) pentru a putea încheia situația.

Cluj, la 11 Iunie 1949.
NICOLAE Const. Hașcău
Episcop secretar

Nr. 4.129/1949.

Circulară

Invităm Cucernica noastră preoțime, ca până la data de 15 Iulie 1949 să ne înalțeze un duplicat de pe Matricula Botezaților, Matricula Cununaților și Matricula Morților din 1948, atât din parohiile matere cât și din filii.

Cluj, la 17 Iunie 1949.
NICOLAE Const. Hașcău
Episcop secretar

Comunicat

Ieromonahul Gedeon Cracău, ierodiaconii Mina Crețu și Nicodim Munteanu, din Arhiepiscopia Iașilor, făcându-se vinovați de grave abateri dela disciplina călugărească, au fost judecați de juriul Mănăstirii, aplicându-li-se din partea Sf. Mitropolit a Moldovei pedeapsa caterisirei și excluderii din monahism.

Aducându-vă cele de mai sus la cunoștință, punem în vedere P. C. preoți și Stareților dela Mănăstirile aflătoare pe cuprinsul Eparhiei noastre, să nu le dea ocrotire.

Cluj, la 14 Iunie 1949.
Din încredințarea P. S. Sale Episcop
Sabin Truția
vicar.

4376/1949.

Circulară

Onor. Minister al Cultelor cu adresa No. 17.400/1949, ne transpune pentru a aduce la cunoștință celor interesați Circulara Ministerului de Industrie, Direcția Centrului Industrial a Ceramicii și Mat. de Construcții, Serv. VI reparat. G. A. G. O. No. 671/1949 și anume:

Față de numeroasele cereri de cărămizi de construcții formulate prin lucrările de plan, fie adresate direct Dir. ns. centrale, producția fabricilor naționalizate este insuficientă și măsurile acestei producții nu pot da rezultate imediate, astfel încât se vor produce numeroase întârzieri inevitabile de aprovizionare.

Pentru ca lucrările programate să nu sufere totuși întârzieri, recomandăm solicitanților de cărămizi de a face toate diligențele pentru ca a aprovizionarea posibilităților locale, fie creindu-se cărămizării ad-hoc, fie procurându-se materialul respectiv din sectorul nenaționalizat sau comerț.

Numai printr'un efort comun dirijat în acest sens se vor putea înălțura întârzierile care s'ar produce

dacă Dir. ns. Centrală ar urma să aprovizioneze singură tot sectorul de Stat.

Cluj, la 28 Iunie 1949.
NICOLAE Prot. P. Șendrea
Episcop Șeful Serviciului

Nr. 4312/1949.

Comunicat

În ceea ce privește înmormântarea sinucigașilor „ieșiți din minți” Sfântul Sinod în ședința sa din 8 Iunie a. c. a luat următoarea hotărâre:

„1. Slujba înmormântării sinucigașilor „ieșiți din minți” să fie făcută numai de către un singur preot nu în locașul sf. Bisericii ci pe marginea gropii, iar preotul să poarte numai epitrahil, săvârșind slujba după rîitul redus.

2. Să nu se tragă clopotele și să nu se țină cuvântări.”

Preoțimea din Eparhia noastră se va conforma întocmai.

Cluj, la 27 Iunie 1949.
Episcop Șeful Serviciului
NICOLAE Prot. P. Șendrea

Nr. 4378/1949.

CIRCULARĂ

În conformitate cu adresele Onor. Minister al Cultelor Nr. 17885/1949 și a Onor. Minister al Agriculturii Nr. 104098/1949, invităm Cucernica noastră preoțime ca să vină în ajutorul organelor de resort vorbind credincioșilor despre primejdia și pagubele ce le aduce gândacul „Colorado” în cultura cartofului.

Cucernicii preoți vor cere date și îndrumări dela organele agricole, care au primit foaia voluntară Nr. 11 anume difuzate în acest scop.

Cluj, la 28 Iunie 1949.
Episcop Șeful Serviciului
NICOLAE Prot. P. Șendrea

Nr. 4489/1949.

CIRCULARĂ

Toate oficiile Parohiale revenite vor depune, în termen de 8 zile suma de 300 lei la Oficiul Protopopesc de Plasă, costul siglului nou pentru parohie.

Deodată cu primirea noului sigl se vor depune la Oficiul protopopesc siglul de cauciuc și metal dela toate parohiile fiind acestea scoase din uz.

Cluj, la 5 Iulie 1949.
p. Episcop Șeful serviciului
S. Truția Prot. I. Rușdea
vicar

Nr. 4512/1949

Circulară

În conformitate cu dispozițiunile Ministerului Cultelor, comunicate acestei Episcopii sub Nr. 13968/1949 verificarea gestiunilor tuturor parohiilor se va face pe centrele protopopești de plasă.

Cum aceste verificări se vor face începând cu data de 10 Iulie a. c. reamintim Cucernicii preoțimii de a fi la zi cu toate înregistrările.

Asupra datelor exacte, când urmează a se prezenta cu gestiunea spre verificare, cât și a localităților, se va face comunicare în scris fiecărui Oficiu Parohial.

Cluj, 1 Iulie 1949.
NICOLAE C. Migdal
Episcop Revizor Contabil

Nr. 4.169/1949.

CONCURS

Se publică concurs din oficiu cu termen de 20 de zile dela prima apariție în organul „Renașterea”

pentru următoarele parohii vacante, din cuprinsul Eparhiei Clujului:

Județul Cluj:

Plasa Apahida: Juriul de Câmpie, 1675 suflete.

Plasa Borșa: Pâglișa, 638 suflet., Satu Lung, 636 suflet., Panticu, 1342 suflet., Feiurdeni, 1993 suflete.

Plasa Călata: Finciu, 558 suflet., Rogojel, 1445 suflete.

Plasa Gilău: Agârbiciu, 900 suflet.

Plasa Hida: Miluan, 846 suflete.

Plasa Mociu: Copru, 370 suflete, Feldioara, 703 suflet., Lacu, 375 suflet.

Plasa Sârmaș: Tușin, 861 suflete, Vișinelu, 846 suflet., Visuia, 1035 suflet.

Județul Turda:

Plasa Baia de Arieș și Câmpeni: Valea Lupșei, 916 suflete, Runc și Lunca Largă, 610 suflete, Avram Iancu I, 1328 suflete.

Plasa Câmpia Turzii: Iacobeni, 1469 suflet., Luna, 1958 suflete.

Plasa Iara: Mașca, Surduc, 820 suflet., Plaiuri, 662 suflete.

Plasa Luduș: Ațintiș, 876 suflete, Bârboși, 1238 suflete, Săniacob și filia Cuci, 764 suflet., Chintelnic 1774 suflete, Papiu Ilarian, 772 suflete, Tăureni, 1116 suflete, Nandra, 400 suflete.

Plasa Mihai Viteazul: Inoc, 377 suflete.

Plasa Turda: Siliște, 469 suflete.

Județul Năsăud:

Plasa Bistrița: Monariu, 560 suflet., Domnești, 270 suflete, Crainimăt, 658 suflete, Bistrița III.

Plasa Șieu: Sieul Mare, 973 suflet.

Plasa Rodna: Maieru II, 1950 suflet., Rodna II, 1800 suflet., Șanț, 1004 suflet.

Plasa Lechința: Sirioara 454 suflet.

Plasa Bârgău: Satu Nou, 810 suflete.

Plasa Năsăud: Runcu Salvei, 1512 suflete, Suplai, 778 suflet., Telciu II, 2235 suflete.

Județul Someș:

Plasa Gârbou: Elciu, 1715 suflet., Ciubăncuța cu filia Ciubanca, 1000 suflete.

Plasa Băbdiu: Vad, 908 suflete, Valea Groșilor, 712 suflete.

Plasa Belean: Braniștea, 713 suflet., Piatra, 600 suflet., Agrieș, 1900 suflet.

Plasa Chiochiș: Beudiu, 827 suflet., Ghiolț, 752 suflet., Năsal, 976 suflet., Sucutard, 1120 suflete, Tentea, 602 suflete.

Plasa Ciceu: Batin, 1380 suflete, Ceaba, 708 suflete.

Plasa Gherla: Bonț cu filia Săcălaia, 1460, suflete, Ghirolț, 833 suflet., Mintiul-Gherlei, 1855 suflete, Tioțliur, 823 suflete.

Doritorii de a ocupa vre-una din parohiile arătate mai sus, își vor înainta în termenul fixat cererile însoțite de actele prevăzute de regulament Consiliului Eparhial din Cluj și cu prealabila noastră învoire se vor putea prezenta în parohie spre a face cunoștință cu credincioșii.

P. P. C. C. Părinți Protopopi ne vor raporta cazurile în care vre-un candidat se va prezenta în parohie fără prealabila noastră încuviințare, precum și cazurile în care aceștia fac propagandă, folosind mijloace nelegale, spre a le retrage dreptul de candidare.

Vor avea preferință candidații preoți doritori să plece dintr'o parohie cu doi preoți — fostă mixtă — și tinerii licențiați în teologie.

Cluj, din șed. dela 14 Iunie 1949.

NICOLAE Const. Hașcău
Episcop secretar

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj